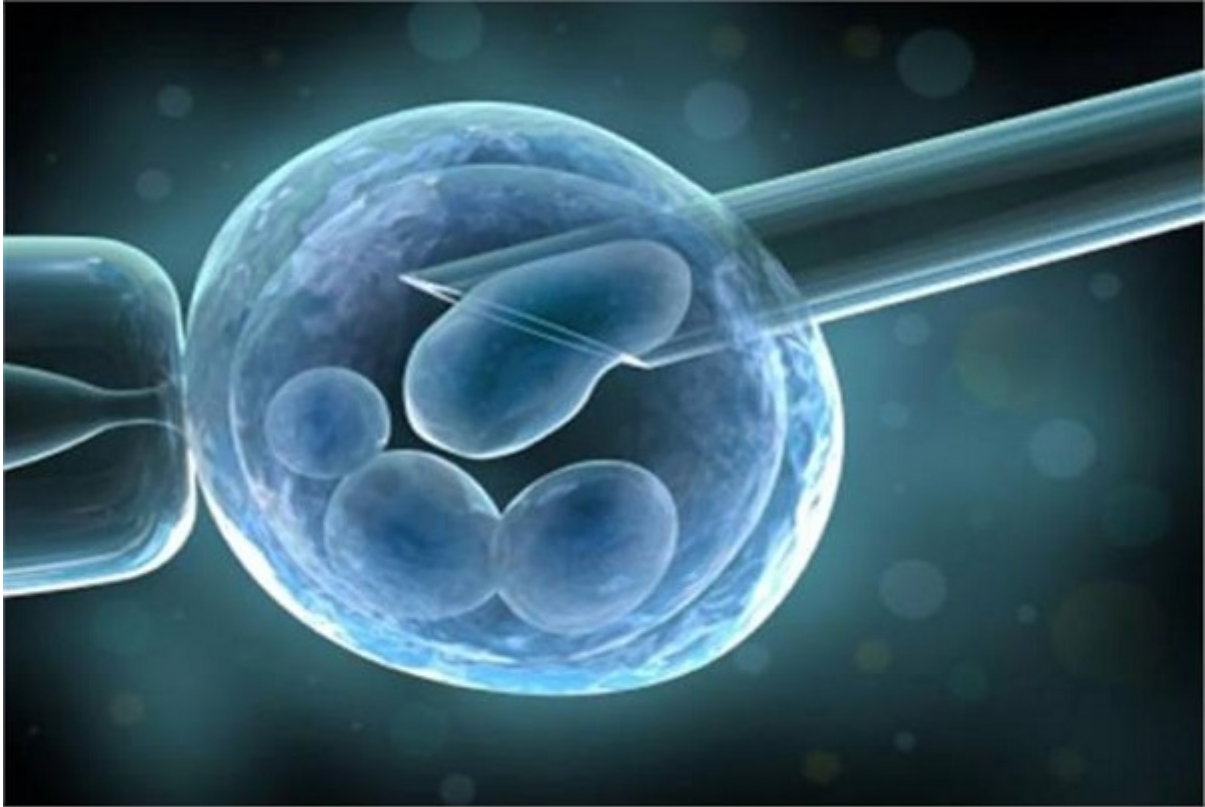
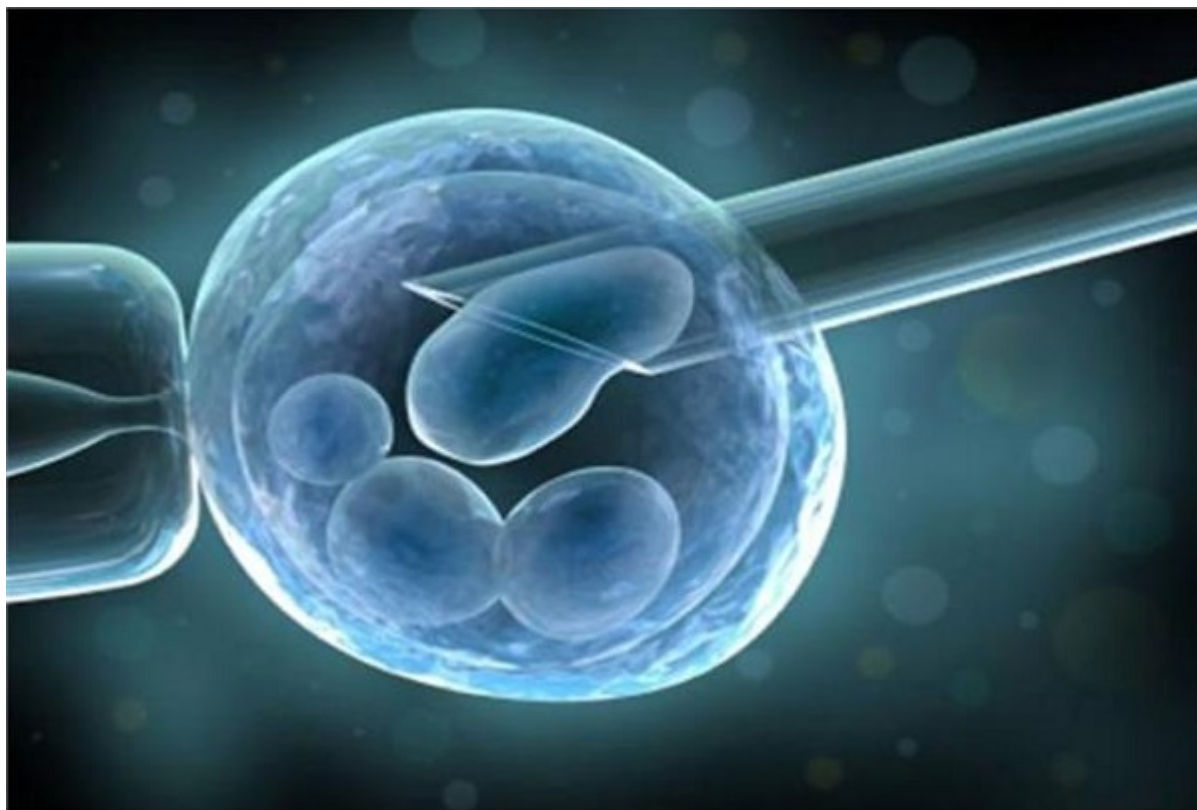

Θεραπεία και βλαστικά κύτταρα (Μαρία Ιωσηφίδου, Νοσηλεύτρια - Μάστερ Θεολογίας)

/ Πεμπτουσία

Οι ηθικοί προβληματισμοί που προκύπτουν από αυτού του τύπου την θεραπεία είναι αρκετά πολύπλοκοι. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός πως τα ηθικά διλήμματα έχουν αναλογική σχέση με τις υποσχέσεις της επιστημονικής έρευνας οι οποίες όσο μεγαλύτερες είναι και όσο υψηλότερους στόχους θέτουν τόσο πιο μεγάλους ηθικούς προβληματισμούς δημιουργούν.

Το πρώτο σημείο στο οποίο στέκονται οι ορθόδοξοι βιοηθικολόγοι αφορά το πειραματικό στάδιο της θεραπείας η οποία βρίσκεται σε πρώιμη φάση και απαιτεί μεγάλο αριθμό πειραμάτων για την επιτυχία της, τα οποία πραγματοποιούνται στο στάδιο του ζυγώτη. Η ορθόδοξη θεολογία θεωρεί ότι η αρχή της ζωής βρίσκεται στην αρχή της σύλληψης αντιμετωπίζοντας το έμβρυο από τη γονιμοποίηση ως ψυχοσωματική οντότητα, υποστηρίζοντας ότι η αξία του έγκειται στην προοπτική την οποία έχει και όχι σε αυτό που είναι την παρούσα στιγμή. Κατά συνέπεια δεν μπορεί να αποδεχθεί τη χειραγώγηση των ανθρώπινων εμβρύων, την καταστροφή των «πλεοναζόντων εμβρύων» από τις in-vitro γονιμοποιήσεις και την καταστροφή της βλαστοκύστης[194]. Πολλοί ορθόδοξοι βιοηθικολόγοι επισημαίνουν ότι ο προβληματισμός σχετικά με το status του εμβρύου και του ζυγωτού είναι ένα ερώτημα καινούριο για την βιοηθική, το οποίο δημιουργήθηκε από την ανάπτυξη της βιοτεχνολογίας. Οι κανόνες που έθεσαν οι Πατέρες της Εκκλησίας και οι οποίοι ήταν ενάντιοι στην απόρριψη ενός εμβρύου αφορούσαν το έμβρυο που κυοφορείται στη μήτρα. Βέβαια, όσο κι αν η απόρριψη ενός εμβρύου στο προεμφυτευτικό στάδιο δεν είναι το ίδιο κολάσιμη με την έκτρωση, σύμφωνα με το πνεύμα των Πατέρων δεν μπορεί να θεωρηθεί ηθικά σωστή[195], ενώ υπάρχει και μια μερίδα βιοηθικολόγων που έχουν αποδείξει με βεβαιότητα ότι η αξιολογική θεώρηση του εμβρύου δεν εξαρτάται από το στάδιο ανάπτυξής του. Κάποιες μορφές θεραπείας οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο της έρευνας ή έχουν βρει την κλινική τους εφαρμογή πρόσφατα και δεν απαιτούν την καταστροφή της

βλαστοκύστης έρχονται να δώσουν τη λύση στον προβληματισμό της διαφορετικής θεώρησης του status του εμβρύου. Μια τέτοια περίπτωση είναι αυτή των βλαστοκυττάρων των ενηλίκων, ενώ στην ίδια κατεύθυνση είναι και η εφαρμογή της κρυο-διατήρησης για κάποια χρόνια του ομφάλιου λώρου του νεογέννητου ή του αίματος από τον πλακούντα, ώστε σε περίπτωση που προκύψει κάποιο πρόβλημα στο μέλλον, ο ασθενής να μπορέσει να λάβει από εκεί τα απαραίτητα για τη θεραπεία του κύτταρα[196].

Η άποψη της ορθόδοξης βιοηθικής σχετικά με το θέμα των πειραματισμών πάνω στα έμβρυα ταυτίζεται με αυτήν που αφορά την απόρριψή τους, συνεπικουρούμενη από το γεγονός ότι οι πειραματισμοί έχουν σχεδόν πάντα ως αποτέλεσμα την καταστροφή των εμβρύων σε οποιοδήποτε στάδιο και αν βρίσκονται. Η Εκκλησία αποδέχεται ότι ο στόχος που θέτει η θεραπεία είναι σημαντικός και προς όφελος της ανθρωπότητας, καθώς η ανάπτυξή της θα έχει σαν αποτέλεσμα την ελάττωση των αντίστοιχων ασθενειών και θα δώσει και το «δικαίωμα» σε ανθρώπους που δεν είχαν αυτή τη δυνατότητα λόγω κάποιας κληρονομικής νόσου ή της παρουσίας στο σώμα τους παθογόνων γονιδίων να αποκτήσουν υγιή παιδιά. Παρότι όμως τα παραπάνω θα ήταν σπουδαία ευεργετήματα της ιατρικής, όσο «ιερός» και αν φαίνεται ο σκοπός, η αρχή του σεβασμού στην ιερότητα της ζωής δεν επιτρέπει για κανένα λόγο την κατά βούληση χρήση και καταστροφή των εμβρύων. Η ανθρώπινη ζωή είναι πιο ιερή από οποιοδήποτε σκοπό και δε δύναται να αποτελέσει μέσο για την επίτευξή του. Σε αυτό το πλαίσιο, η ορθόδοξη ηθική βρίσκεται σε συμφωνία με εκείνους τους κοσμικούς βιοηθικολόγους, οι οποίοι στηριζόμενοι στην αρχή του σεβασμού στην αυτονομία και την αξιοπρέπεια σέβονται την εμβρυική ζωή. Υπενθυμίζεται ότι η αρχή αυτή ορίζει ότι ο άνθρωπος δεν πρέπει να αποτελεί μέσο αλλά πάντοτε έχει το χαρακτήρα σκοπού[197]. Η άποψη της Ορθόδοξης εκκλησίας είναι πως η *in vitro* γονιμοποίηση για το σχηματισμό ζυγωτών που θα χρησιμοποιηθούν για ερευνητικούς σκοπούς είναι διπλά λανθασμένη πρακτική. Πέρα από το γεγονός ότι η έρευνα στρέφεται ευθέως εναντίων μιας ανθρώπινης ζωής, απομακρύνει τη γέννησή της από τη στενή σχέση του γάμου[198].

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

[194] Φανάρας, “Stem Cell Research: Aspects from the Orthodox Christian Perspective”(2010), Επιστημονική Επιθεώρηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία», τ.Α', σελ.285

[195] Η. Τ. Engelhardt, «Τα θεμέλια της βιοηθικής» (2007), Μετάφραση, Τσαλίκη-Κιόσογλου, σ.323

[196] Β. Φανάρας “Therapeutic Cloning: A dilemma between ethics and healing”,

Bioethica Forum, No. 46, Sept. 2005, p.15. Διαθέσιμο στο σύνδεσμο:
http://ethicshare.org/files/user_files/5759/SSEB%20Bulletin%20No%2046%20pp14-15.pdf
[197] T.L. Beauchamp, J.F. Childress, "Principles of Biomedical Ethics (5th edn)" (2001),
New York: Oxford University Press
[198] Η. Τ. Engelhardt, «Τα θεμέλια της βιοηθικής» (2007), Μετάφραση, Τσαλίκη-
Κιόσογλου, σ.322